

Svensk författningssamling

Lag

om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

SFS 2024:735

Publicerad
den 9 oktober 2024

Utfärdad den 4 oktober 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter²

dels att 2 och 3 kap., 4 kap. 11–13 §§ och 5 kap. 2–4 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 13 § ska utgå,

dels att nuvarande 5 kap. 1 a–1 c §§ ska betecknas 5 kap. 2–4 §§,

dels att rubriken till lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter ska ha följande lydelse,

dels att 1 kap. 1, 5 och 6 §§, 4 kap. 1 b, 9 a, 9 b, 14, 14 a, 17 och 20 §§ och 5 kap. 1 och 5 §§ och rubriken till 4 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 kap., av följande lydelse.

¹ Prop. 2023/24:132, bet. 2024/25:SkU2, rskr. 2024/25:8

² Senaste lydelse av

lagens rubrik 2006:1510

2 kap. 1 § 2012:679

2 kap. 1 a § 2022:167

2 kap. 1 b § 2012:679

2 kap. 1 c § 2022:167

2 kap. 2 § 2022:167

2 kap. 3 § 2014:670

2 kap. 4 § 1999:438

2 kap. 5 § 2018:1888

2 kap. 6 § 2022:167

2 kap. 7 § 2018:1888

2 kap. 8 § 2012:679

2 kap. 9 § 2002:883

2 kap. 9 a § 2002:883

2 kap. 11 § 2018:1888

2 kap. 12 § 1999:438

2 kap. 13 § 2022:167

2 kap. 13 a § 2022:167

2 kap. 13 b § 2022:167

2 kap. 13 c § 2022:167

2 kap. 14 § 2000:1233

2 kap. 15 § 2022:167

2 kap. 16 § 2021:428

2 kap. 16 a § 2022:167

2 kap. 17 § 2013:1076

2 kap. 20 § 2022:167

2 kap. 22 § 2002:883

2 kap. 23 § 2002:883

3 kap. 1 § 2010:1629

3 kap. 2 § 2004:209

3 kap. 4 § 2002:883

3 kap. 4 a § 2002:883

3 kap. 5 § 2022:167

3 kap. 5 a § 2024:495

3 kap. 6 § 2022:167

3 kap. 9 § 1999:438

4 kap. 12 § 2014:1510

4 kap. 13 § 2009:470

5 kap. 1 a § 2022:167

5 kap. 1 b § 2005:460

5 kap. 1 c § 2011:515

5 kap. 2 § 2002:883

5 kap. 3 § 2018:1888

5 kap. 4 § 2022:167

rubriken till 2 kap. 2008:1321.

1 kap.

1 §³ I denna lag finns bestämmelser om flyttning av punktskattepliktiga varor och om kontroll av upplagshavare inom uppskovsförfarandet. Bestämmelserna har sin grund delvis i rådets direktiv (EU) 2020/262 av den 19 december 2019 om allmänna regler för punktskatt, i den ursprungliga lydelsen.

Bestämmelser om kontroll av punktskattepliktiga varor vid vägtransporter, kontroll av försändelser och omhändertagande av varor finns i tullbefogenhetslagen (2024:710).

5 §⁴ Ett beslut om en åtgärd enligt denna lag får fattas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den enskilde. För Tullverket finns ytterligare bestämmelser om principer för ingripanden i 2 kap. 2 § tullbefogenhetslagen (2024:710).

Kontroller enligt denna lag får inte utformas på sådant sätt att urvalet av vad och vem som kontrolleras sker slumpmässigt.

6 §⁵ En punktskattepliktig vara får flyttas endast om de krav i fråga om elektroniskt administrativt dokument, administrativ referenskod, elektroniskt förenklat administrativt dokument, förenklad administrativ referenskod, ersättningsdokument, följedokument för transport av vinprodukter, säkerhet, anmälningsskyldighet och registrering är uppfyllda som följer av de lagar som anges i 2 § eller av bestämmelser som avses i 5 a §.

En flyttning av punktskattepliktiga varor anses inte ha skett i strid med första stycket endast på grund av smärre brister i följande dokument som avser flyttningen eller åtföljer varorna:

1. det elektroniska administrativa dokumentet,
2. det elektroniska förenklade administrativa dokumentet,
3. ersättningsdokumentet, eller
4. följedokumentet för transport av vinprodukter.

Första stycket gäller inte punktskattepliktiga varor som återutförs enligt 4 kap. 11 § andra stycket eller 5 kap. 27 § tullbefogenhetslagen (2024:710).

2 kap. Skatt och förverkande när en vara har omhändertagits

När varan har omhändertagits vid en transportkontroll

Beslut om skatt

1 § Om en punktskattepliktig vara har omhändertagits enligt 5 kap. 16 eller 19 § tullbefogenhetslagen (2024:710) och skattskyldighet föreligger för varan enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (2022:155) om tobaksskatt eller lagen (2022:156) om alkoholskatt ska Tullverket besluta om skatten på varan om

1. skattskyldighet har inträtt, och
2. varan har transporterats i strid med 1 kap. 6 §.

Skatt enligt första stycket ska tas ut enligt de skattesatser som anges i lagen om skatt på energi, lagen om tobaksskatt eller lagen om alkoholskatt.

³ Senaste lydelse 2022:167.

⁴ Senaste lydelse 2002:883.

⁵ Senaste lydelse 2022:167.

Vid tillämpning av första stycket gäller det som föreskrivs i 5 kap. 2 § tullbefogenhetslagen.

SFS 2024:735

2 § Tullverket ska besluta om skatt om det finns grund för att ta ut skatt för en omhändertagen punktskattepliktig vara enligt

1. 5 kap. 22, 24 eller 25 § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
2. 9 kap. 25, 27 eller 28 § lagen (2022:155) om tobaksskatt, eller
3. 9 kap. 25, 27 eller 28 § lagen (2022:156) om alkoholskatt.

Om Tullverket har fattat beslut enligt första stycket får myndigheten även besluta om särskilt ansvar enligt 5 kap. 27 § lagen om skatt på energi, 9 kap. 30 § lagen om tobaksskatt eller 9 kap. 30 § lagen om alkoholskatt. När Tullverket tillämpar dessa bestämmelser ska det som där sägs om Skatteverket i stället gälla Tullverket.

Skatt enligt första stycket ska tas ut enligt de skattesatser som anges i lagen om skatt på energi, lagen om tobaksskatt eller lagen om alkoholskatt.

3 § Beslut enligt 1 eller 2 § får inte fattas om varorna omfattas av ett beslut om skatt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (2022:155) om tobaksskatt eller lagen (2022:156) om alkoholskatt som fattades innan varorna omhändertogs.

Bestämmelserna i 1 och 2 §§ gäller inte i sådana fall som avses i 3 kap. 6 § tullbefogenhetslagen (2024:710).

4 § Skatten på varan ska efterges om Tullverket har beslutat om skatt på

1. en sådan beskattad vara som avses i 1 kap. 12 § lagen (2022:156) om alkoholskatt och den som kan antas göra anspråk på varan om omhändertagandet skulle upphävas enligt 5 kap. 22 § tullbefogenhetslagen (2024:710) saknar rätt enligt 4 kap. 4 § eller 6 kap. 1 § alkohollagen (2010:1622) att föra in varan,

2. snus, tuggtobak, övrig tobak eller en sådan beskattad vara som avses i 1 kap. 11 § lagen (2022:155) om tobaksskatt och den som kan antas göra anspråk på varan om omhändertagandet skulle upphävas enligt 5 kap. 22 § tullbefogenhetslagen saknar rätt enligt 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter att föra in varan, eller

3. snus, tuggtobak, övrig tobak eller en sådan beskattad vara som avses i 1 kap. 11 § lagen om tobaksskatt och det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning uppenbart skulle strida mot 3 kap. 1 § tredje stycket lagen om tobak och liknande produkter eller 2 kap. 19 § lagen om tobaksskatt.

Beslut om administrativt förverkande

5 § En punktskattepliktig vara får förverkas om

1. ett beslut om skatt enligt 1 § har fått laga kraft och skatten inte har betalats inom en månad från den dag beslutet fick laga kraft, eller

2. ett beslut enligt 5 kap. 24 eller 25 § tullbefogenhetslagen (2024:710) att varan inte får lämnas ut har fått laga kraft.

Ett beslut om förverkande enligt första stycket 1 får inte fattas om det är oskäligt.

6 § Egendom som har varit omhändertagen enligt 5 kap. 16, 17 eller 19 § tullbefogenhetslagen (2024:710) får förverkas om,

1. ägaren eller någon annan rättsinnehavare inte har gjort anspråk på den, eller

2. den som har gjort anspråk på egendomen inte har hämtat egendomen.

Ett beslut om förverkande enligt första stycket får inte fattas förrän tre månader förflutit från den dag vad avser 1 då omhändertagandet upphävdes och vad avser 2 då anspråket framställdes.

7 § Om omhändertagen egendom förklaras förverkad får förverkandet även omfatta emballage och annat förvaringsmaterial.

8 § Skyldigheten att betala skatt som påförts med stöd av 1 § består även efter det att varorna förverkats, om skatten inte eftergetts enligt 4 §.

9 § Särskild rätt till egendom som förklarats förverkad består om inte även den särskilda rätten förklaras förverkad. Om rätten vunnits genom utmätning eller betalningssäkring upphör den dock, om det inte av särskild anledning beslutats att rätten ska bestå. I ett beslut om förverkande ska en anteckning om bestående särskild rätt göras.

10 § När ett beslut om förverkande av egendom har fått laga kraft, ska egendomen säljas genom Tullverkets försorg eller i den ordning som i allmänhet gäller för försäljning av förverkad lös egendom.

Egendomen får i stället förstöras om den

1. inte kan säljas,
2. kan befaras komma till brottslig användning, eller
3. annars är olämplig för försäljning.

Det som anges i första stycket gäller endast om inget annat är föreskrivet i lag eller annan författning.

Vid en försäljning ska Tullverket göra förbehåll för sådan känd rätt som gäller enligt 9 §.

11 § Om ett förverkande beslutats enligt 5 § första stycket 1 ska intäkterna från försäljning enligt 10 § användas till att betala punktskatt för varan. Om det därefter finns ett överskott ska detta lämnas till den vars vara förverkats om han eller hon är känd. Annars ska överskottet tillfalla staten.

I andra fall än som avses i första stycket ska försäljningsintäkten lämnas till den vars egendom förverkats om han eller hon är känd. Annars ska överskottet tillfalla staten.

När varan har omhändertagits vid kontroll av försändelser

Beslut om skatt

12 § Om skattskyldighet har inträtt enligt lagen (2022:156) om alkoholskatt eller lagen (2022:155) om tobaksskatt för en alkohol- eller tobaksvara som omhändertagits enligt 5 kap. 28 § tullbefogenhetslagen (2024:710), ska Tullverket besluta om skatten på varan.

Tullverket ska besluta om skatt om det finns grund för uttag av skatt för omhändertagen alkohol- eller tobaksvara enligt

1. 9 kap. 25, 27 eller 28 § lagen om tobaksskatt, eller
2. 9 kap. 25, 27 eller 28 § lagen om alkoholskatt.

Skatt enligt första och andra styckena ska tas ut enligt de skattesatser som anges i nämnda lagar.

Beslut enligt första eller andra stycket får inte fattas om varorna i fråga omfattas av ett beslut om skatt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), lagen om tobaksskatt eller lagen om alkoholskatt som fattades innan varorna omhändertogs.

Om den skattskyldige inte är känd eller inte har betalat skatten trots anmaning om detta, ska mottagaren ges tillfälle att lösa ut en vara som omhändertagits enligt 5 kap. 28 § tullbefogenhetslagen genom att betala ett belopp som motsvarar skatten.

13 § Om det saknas tillräckliga uppgifter för att fastställa skatten enligt 12 § första stycket får denna tas ut med

- 211 kronor/liter för spritdryck,
- 62 kronor/liter för starkvin,
- 31 kronor/liter för vin,
- 12 kronor/liter för starköl,
- 2 kronor och 4 öre/styck för cigaretter.

I denna bestämmelse förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.

Beslut om administrativt förverkande

14 § Om en alkohol- eller tobaksvara har omhändertagits enligt 5 kap. 27, 28 eller 29 § tullbefogenhetslagen (2024:710) får varan förverkas, om

1. ett beslut om skatt enligt 12 § har fått laga kraft och skatten inte har betalats inom två månader från den dag beslutet fick laga kraft, eller
2. det av någon annan anledning fortfarande finns grund för ett omhändertagande.

En vara får inte förverkas med stöd av första stycket 2 förrän tre månader efter den dag då beslutet att omhänderta varan fattades.

Ett beslut om förverkande får inte fattas om det är oskäligt.

15 § Skyldigheten att betala skatt som påförts med stöd av 12 § består även efter det att varorna förverkats.

16 § När ett beslut om förverkande enligt 14 § har fått laga kraft ska varorna förstöras genom Tullverkets försorg.

4 kap. Transporttillägg och vissa förfaranderegler⁶

1 b §⁷ Transporttillägg ska påföras en

1. förare som inte har med sig föreskriven administrativ referenskod, eller ersättningsdokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor, eller
2. förare eller passagerare som transporterar varor enligt 5 kap. 10 § tullbefogenhetslagen (2024:710) som inte har med sig föreskriven förenklad administrativ referenskod eller ersättningsdokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land.

Om det finns grund för att påföra såväl en förare som en passagerare transporttillägg för samma varor, får transporttillägg bara påföras passageraren.

⁶ Senaste lydelse av kapitlets rubrik 2013:1077.

⁷ Senaste lydelse 2022:167.

Transporttillägg ska påföras den som äger eller, om en sådan lokal är upplåten till någon annan, den som innehar nyttjanderätt till en lokal där punktskattepliktiga varor förvaras för på-, av- eller omlastning under en pågående flyttning, om föreskriven förenklad administrativ referenskod eller ersättningsdokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land inte tillhandahålls vid transportkontrollen.

9 a §⁸ Frågor om förverkande enligt 2 kap. 5–7 och 14 §§ första stycket 1 får prövas av en tullåklagare eller annan särskilt förordnad tulltjänsteman om värdet av det som ska förverkas uppgår till mindre än det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då omhändertagandet verkställdes och det är uppenbart att förutsättningarna för ett förverkande är uppfyllda.

Första stycket gäller inte om det i ärendet finns anledning att anta att någon innehar en särskild rätt till egendomen.

9 b §⁹ I ett ärende om förverkande enligt 9 a § tillämpas bestämmelserna i 18 § och 19 § första stycket.

Ett beslut om förverkande ska meddelas skriftligen.

Ägaren till egendomen eller den som senast innehade varorna får inom en månad från det att han eller hon fick del av förverkandebeslutet anmäla missnöje med det till Tullverket. Anmäls missnöje, ska beslutet om förverkande inte längre gälla.

Om Tullverket inte häver omhändertagandet, ska Tullverket ansöka om förverkande hos allmän förvaltningsdomstol. Har ansökan inte gjorts inom en månad från det att anmälan kom in, ska omhändertagandet anses hävt om inte 5 kap. 24 eller 25 § tullbefogenhetslagen (2024:710) är tillämplig.

14 §¹⁰ Beslut enligt 4 kap. 9 a § får inte överklagas. Andra beslut enligt 1–4 kap. får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Talan mot beslut enligt 2 kap. 12 § första stycket får föras även av mottagaren av varan.

Skatteverket får överklaga beslut enligt denna lag som fattats av Tullverket.

14 a §¹¹ Om Tullverket har beslutat om ansvar enligt 2 kap. 2 § andra stycket, får den som gjorts ansvarig överklaga det beslut om skatt enligt 2 kap. 2 § första stycket som omfattas av beslutet om ansvar. Överklagandet ska göras inom den tid och på det sätt som gäller för den som beslutet om skatt avser.

17 § Mål om förverkande ska handläggas skyndsamt.

20 §¹² Vid handläggning av frågor om förverkande och transporttillägg i förvaltningsrätt eller kammarrätt ska muntlig förhandling hållas, om en enskild part begär det. Muntlig förhandling behöver dock inte hållas om det är uppenbart obehövt. En enskild part ska upplysas om rätten till muntlig förhandling.

⁸ Senaste lydelse 2018:1888.

⁹ Senaste lydelse 2018:1888.

¹⁰ Senaste lydelse 2018:1888.

¹¹ Senaste lydelse 2022:167.

¹² Senaste lydelse 2009:829.

1 §¹³ Den som uppsåtligen i strid med 1 kap. 6 §

1. förflyttar punktskattepliktiga varor inom Sverige,
2. för in punktskattepliktiga varor till Sverige från ett område som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde, eller
3. för ut punktskattepliktiga varor från Sverige

och därigenom ger upphov till fara för att en myndighets kontrollverksamhet med avseende på varuförflyttningen allvarligt försvåras döms, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (2000:1225) om straff för smuggling, för *olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor* till fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Om brottet är att anse som ringa döms till böter.

Den som till Tullverket frivilligt anmäler varor som förflyttas i strid med 1 kap. 6 § för kontroll enligt 5 kap. eller 6 kap. 5 eller 7 § tullbefogenhetslagen (2024:710) ska inte dömas till ansvar enligt första stycket.

5 §¹⁴ Vid brott enligt 1–4 §§ ska bestämmelserna om förverkande i 16–18 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling tillämpas.

1. Denna lag träder i kraft den 7 november 2024.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för beslut som har fattats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

ELISABETH SVANTESSON

Roger Ghiselli
(Finansdepartementet)

¹³ Senaste lydelse 2011:290.

¹⁴ Senaste lydelse 2022:320.